

הַלְבוֹת מְלָכִים וּמַלְחָמוֹת פָּרָק י

א. בֶּן נֹחַ שֶׁשָּׂגַג בְּאַחַת מִמַּצּוּוֹתָיו, פֶּטוּר מִכְּלוּם : חוץ מִרוֹצֵחַ בְּשִׁגְגָה שָׁאֵם הָרְגוֹ גּוֹאֵל הַדָּם, אֵינוֹ נִהְרָג עָלָיו ; וְאֵין לוֹ עִיר מִקְלָט, אֲבָל בְּתֵי דִינִיהֶן אֵין מִמִּיתִין אוֹתוֹ.

ב. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשׁוּגַג בְּאַחַת מִמַּצּוּוֹת וְעֵבֶר בְּלֹא כּוֹנֵה, כְּגוֹן שֶׁבָּעַל אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ, וְדָמָה שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ אוֹ פְּנוּיָה. אֲבָל אִם יָדַע שֶׁהִיא אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ, וְלֹא יָדַע שֶׁהִיא אֲסוּרָה עָלָיו אֲלֹא עָלָה עַל לְבוֹ שֶׁדָּבָר זֶה מִתֵּר לוֹ, וְכֵן אִם הָרַג, וְהוּא לֹא יָדַע שֶׁאֲסוּר לַהֲרֹג הָרִי זֶה קְרוֹב לְמִזִּיד, וְנִהְרָג. וְלֹא תַחֲשַׁב זֶה לָהֶם שִׁגְגָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה לוֹ לְלַמֵּד, וְלֹא לְלַמֵּד.

ג. בֶּן נֹחַ שֶׁאֲנָסוֹ אָנֹס לְעֵבֶר עַל אַחַת מִמַּצּוּוֹתָיו, מִתֵּר לוֹ לְעֵבֶר : אִפְּלוּ נֶאֱנָס לְעֵבֶד עֲבוּדָה זָרָה עוֹבֵד, לְפִי שֶׁאֵינֶן מַצּוִין עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְלַעֲוֹלָם אֵין עוֹנָשִׁין מִהֵן לֹא קָטָן, וְלֹא חָרָשׁ, וְלֹא שׁוֹטָה לְפִי שֶׁאֵינֶן בְּנֵי מַצּוּוֹת.

ד. בֶּן נֹחַ שֶׁנִּתְגַּיֵּר, וּמֵל וְטָבֵל, וְאַחֵר כֵּךְ רָצָה לַחֲזוֹר מֵאַחֲרֵי ה', וְלִהְיוֹת גֵּר תוֹשָׁב בְּלֵבָד כְּשֶׁהִיָּה מִקֵּדֶם אֵין שׁוּמְעִין לוֹ : אֲלֹא יִהְיֶה כִּי־יִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר, אוֹ יִהְרָג. וְאִם הִיָּה קָטָן כְּשֶׁהִטְבִּילוֹ אוֹתוֹ בֵּית דִּין יָכוֹל לְמַחוֹת בְּשַׁעֲה שִׁיגְדִיל, וְיִהְיֶה גֵר תוֹשָׁב בְּלֵבָד ; וְכִיוֹן שֶׁלֹּא מַחָה בְּשַׁעֲתוֹ שׁוֹב אֵינוֹ מִמַּחָה, אֲלֹא הָרִי הוּא גֵר צָדֵק.

ה. לְפִיכֵךְ אִם בָּא לְקַטְנָה שֶׁהִטְבִּילוּהָ בֵּית דִּין, כֶּסֶף כְּתֻבָּתָהּ, אוֹ קֶנֶס אוֹנֵס אוֹ מִפְתָּה יִהְיֶה הַכֹּל תַּחַת יַד בֵּית דִּין, עַד שֶׁתִּגְדִּיל וְלֹא תִמָּחָה בַּגְּרוּת : שְׂמָא תַטֵּל, וְתִגְדִּיל וְתִמָּחָה ; וְנִמְצָאָה זֶה אוֹכֵלֶת בַּגְּיוּתָהּ מַעוֹת שֶׁאֵין לָהּ זְכוּת בָּהֶן, אֲלֹא בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל.

ו. בֶּן נֹחַ שֶׁבִּרְךְ אֶת הַשֵּׁם, אוֹ שֶׁעֲבַד עֲבוּדָה זָרָה, אוֹ שָׁבָא עַל אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ, אוֹ שֶׁהָרַג חֲבֵרוֹ, וְנִתְגַּיֵּר פֶּטוּר. הָרַג בֶּן יִשְׂרָאֵל, אוֹ שָׁבָא עַל אֵשֶׁת יִשְׂרָאֵל, וְנִתְגַּיֵּר חַיִּב ; וְהוֹרֵגִין אוֹתוֹ עַל בֶּן יִשְׂרָאֵל, וְחוֹנְקִין אוֹתוֹ עַל אֵשֶׁת יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּעַל שְׁהָרִי נִשְׁתַּנָּה דִּינוֹ.

ז. כֶּכֶר בְּאַרְנוֹ שֶׁכָּל מִיתַת בְּנֵי נֹחַ בְּסִיף אֲלֹא אִם כֵּן בָּעַל אֵשֶׁת יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה מֵאַרְסָה, יִסָּקֵל, וְאִם בָּעֵלָה אַחֵר שֶׁנִּכְנָסָה לַחֲפָה קֵדָם שֶׁתִּבָּעַל, יִחָנֵק.

ח. מִפִּי הַקְּבֵלָה, שֶׁבְּנֵי נֹחַ אֲסוּרִין בַּהֲרַבֶּעַת בַּהֲמָה, וּבַהֲרַכְּבַת אֵילָן בְּלֵבָד ; וְאֵין נִהְרָגִין עָלֶיהֶן. וְגוֹי שֶׁהִכָּה יִשְׂרָאֵל אִפְּלוּ חָבֵל בּוֹ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא חַיִּב מִיתָה, אֵינוֹ נִהְרָג.

ט. הַמִּילָה נִצְטוּהָ בַּה אֲבָרָהֶם וְזָרְעוֹ בְּלֵבָד, שֶׁנֶּאֱמַר "אַתָּה וְזָרְעֶךָ אַחֲרַיָּךְ, לְדֹרֹתָם" (בראשית יז, ט). יִצְחָק זָרְעוֹ שְׁלִישְׁמַעְעָל, שֶׁנֶּאֱמַר "כִּי בִי־צָחָק, יִקְרָא לָךְ זָרַע" (בראשית כא, יב). וְיִצְחָק עָשׂו, שֶׁהָרִי יִצְחָק אָמַר לִיעֲקוֹב "וַיִּתֵּן לָךְ אֶת־בְּרִכַּת אֲבָרָהֶם, לָךְ וּלְזָרְעֶךָ" (בראשית כח, ד) מִכָּלל שֶׁהוּא לְבָדוֹ זָרְעוֹ שֶׁלֹּא־אֲבָרָהֶם הַמַּחֲזִיק בְּדָתוֹ וְדִרְכּוֹ הַיִּשְׁרָה, וְהֵם הַמַּחֲזִיקִין בַּמִּילָה.

י. אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁבְּנֵי קְטוּרָה, שֶׁהֵם זָרְעוֹ שֶׁלֹּא־אֲבָרָהֶם שָׁבָאוּ אַחֵר יִשְׁמַעְעָל וְיִצְחָק חַיִּבִּין בַּמִּילָה. וְהוּאִיל וְנִתְעַרְבוּ הַיּוֹם בְּנֵי יִשְׁמַעְעָל בְּבְנֵי קְטוּרָה, יִתְחַיְּבוּ הַכֹּל בַּמִּילָה בְּשְׁמִינִי ; וְאֵין נִהְרָגִין עָלֶיהָ.

יא. גוי שֶׁעָסַק בַּתּוֹרָה, חֵיב מִיתָה; לֹא יַעֲסֹק אֶלָּא בְּשֶׁבַע מִצְוֹת שֶׁלֹּהֶן בְּלִבָּד. וְכֵן גּוֹי שֶׁשָּׁבַת אֶפְלוּ בְּיוֹם מִימֹת הַחֹל אִם עָשָׂה אוֹתוֹ לַעֲצֹמוֹ כְּמוֹ שָׁבַת, חֵיב מִיתָה; וְאִין צָרִיךְ לֹמַר אִם עָשָׂה מוֹעֵד לַעֲצֹמוֹ.

יב. כָּלְלוּ שֶׁלְדָבָר: אִין מְנִיחִין אוֹתָן לַחֲדָשׁ דָּת, וְלַעֲשׂוֹת מִצְוֹת לַעֲצֹמֵן מִדַּעְתָּן, אֶלָּא אוֹ יִהְיֶה גֵר צָדֵק וְיִקְבֹּל כָּל הַמִּצְוֹת, אוֹ יַעֲמֹד בַּתּוֹרָתוֹ וְלֹא יוֹסִיף וְלֹא יִגְרַע. וְאִם עָסַק בַּתּוֹרָה, אוֹ שָׁבַת, אוֹ חֲדָשׁ דָּבָר מִכֵּין אוֹתוֹ וְעוֹנְשִׁין אוֹתוֹ, וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ שֶׁהוּא חֵיב מִיתָה עַל זֶה; אֲבָל אֵינוֹ נִהְרָג.

יג. בֶּן נֹחַ שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מִצְוָה מִשְׁאָר מִצְוֹת הַתּוֹרָה, כְּדִי לְקַבֵּל שָׂכָר אִין מוֹנְעִין אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ כַּהֲלַכְתָּהּ. וְאִם הֵבִיא עוֹלָה, מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ. נָתַן צְדָקָה, מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ; וַיֵּרָאֵה לִי שְׁנוֹתַנִּין אוֹתָהּ לַעֲנִי יִשְׂרָאֵל, הוֹאִיל וְהוּא נֶזֶז מִיִּשְׂרָאֵל, וּמִצְוָה עָלֵיהֶם לְהַחֲיוֹתוֹ. אֲבָל הַגּוֹי שֶׁנָּתַן צְדָקָה מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ, וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ לַעֲנִי גוֹיִים.

יד. חֵיבִין בֵּית דִּין שְׁלִישִׁיִּשְׂרָאֵל, לְהַעֲמִיד שׁוֹפְטִים לְאֱלוֹ הַגֵּרִים הַתּוֹשְׁבִים, לְדוֹן לָהֶן עַל פִּי מִשְׁפָּטִים אֱלוֹ, כְּדִי שֶׁלֹּא יִשָּׁחַת הָעוֹלָם. אִם רָאוּ בֵּית דִּין שִׁיעֲמִידוֹ שׁוֹפְטֵיהֶם מֵהֵן, מַעֲמִידִין; וְאִם רָאוּ שִׁיעֲמִידוֹ לָהֶן מִיִּשְׂרָאֵל, יַעֲמִידוּ.

טו. שְׁנֵי גוֹיִים שֶׁבָּאוּ לְפָנֶיךָ לְדוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל, וְרָצוּ שְׁנִיָּהֶן דָּנִים לָהֶם דִּין תּוֹרָה. הָאֶחָד רוֹצֶה, וְהָאֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה אִין כּוֹפִין אוֹתוֹ לְדוֹן אֶלָּא בְּדִינֵיהֶן. הִיָּה יִשְׂרָאֵל וְגוֹי אִם יֵשׁ זְכוּת לְיִשְׂרָאֵל בְּדִינֵיהֶן דָּנִים לוֹ בְּדִינֵיהֶם וְאוֹמְרִים לוֹ, כֶּךָ דִּינִיכֶם; וְאִם יֵשׁ זְכוּת לְיִשְׂרָאֵל בְּדִינֵינוּ דָּנִין לוֹ דִּין תּוֹרָה וְאוֹמְרִים לוֹ, כֶּךָ דִּינֵינוּ. וַיֵּרָאֵה לִי שֶׁאִין עוֹשִׂין כֵּן לְגֵר תּוֹשֵׁב, אֶלָּא לְעוֹלָם דָּנִים לוֹ בְּדִינֵיהֶם.

טז. וְכֵן יֵרָאֵה לִי שְׁנוֹהֲגִין עִם גְּרֵי תוֹשֵׁב בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּגְמִילוֹת חֲסָדִים כִּיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהָרִי אָנוּ מִצְוִין לְהַחֲיוֹתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "לְגֵר אֲשֶׁר-בְּשַׁעְרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וְאֶכְלָה" (דְּבָרִים יד, כא). וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים, אִין כּוֹפְלִין לָהֶן שְׁלוֹם בְּגוֹיִים, לֹא בְּגֵר תּוֹשֵׁב. אֶפְלוּ הַגּוֹיִים צוּר חֲכָמִים לְבַקֵּר חוֹלִיָּהֶם, וְלִקְבֹּר מִתֵּיהֶם עִם מַתִּי יִשְׂרָאֵל, וּלְפָרְנֵס עֲנִיָּיהֶם בְּכָלֵל עֲנִיֵּי יִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי דְרָכֵי שְׁלוֹם: הָרִי נֶאֱמַר "טוֹב-ה' לָכֵל; וְרַחֲמָיו, עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמח, ט), וְנֶאֱמַר "דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי-נֶעֱם; וְכָל-נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם" (מְשָׁלִי ג, יז).